

# GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

|                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Előfizetési árak:</b><br>Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.<br>Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön. | Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: <b>ÁVÉD JAKÓ</b><br>Munkatársak:<br><b>Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.</b><br>Kiadó: PAPP GYÖRGY | Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.<br>Kiadóhivatal: Papp György könyvnyomtató intézetében.<br>Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## Márczius 15.

... Reszkető kézzel írom le e betűket! Hazám történetének legszebb napjai, dicső szabadságharcunknak lélekemelő, fenséges jelenetei jutnak eszembe. Mikor szembeszállt a magyar az önkényuralommal s kivívta jogait ... mikor csodás vitézséggel egyik győzelmet a másik után vívják ki ... mikor a vörös sipkások „buráh” kiáltására megrezdült a föld s győzött a magyar ... mikor apa, gyermek, testvér, vőlegény ment a halálba a magyar szabadságért ... hogyne reszketne ez a kéz, mely e napnak emlékét akarja felújítani.

Világraszóló eszméket hozott felszínre a francia forradalom. A nép kiírta zászlójára a „szabadság, egyenlőség, testvériség” jelszavát s azt a zászlót diadalra vezette. Aztán útnak indult a nagy eszme. Jogot követelt magának mindenütt a nép. Mint egy nagy szélvésznel, mikor a szél-roham felkapja a porszemet s ragadja magával, épenúgy ragadott el mindenkit a hármass jelszó s győzelmesen bejárta az egész művelt világot. Mi is megértettük a nagy eszmét, mi is jogot követeltünk magunknak. Hiszen eleget túrt már a magyar. Tovább tűrni már nem akart. S kiállott a sikra. Tavasz kezdetén, márczius idusán — azon az örökké emlékezetes napon — megmutatta a magyar, hogy tud tenni, ha akar. ... Tett is. ... Felhangzott a „Talpra magyar” s esküre emelt kézzel, egy szívvvel, egy lélekkel kiáltotta a nép: „A magyarok Istenére esküszünk, hogy rabok többé nem leszünk!” ... Megható jelenet. ... A nagy eszmék hatása alatt fellelkesült tömeg Isten szabad ege alatt levett kalappal megesküszik, hogy lerázza nyakáról a rabigát. ... Aztán a nagy

eszmék harczosa Kossuth Lajos bejárta az országot. Lelkesített, buzdított. Beszédeinek hatása alatt megindul a magyar nép, táborba sorakozik s megküzdeni a magyar szabadságért. Ott hagytak szülőt, testvért, hitvest, jegyest s mentek. Nem volt maradásuk, hiszen a magyar szabadságról volt szó! Aztán csodákat műveltek! Olyant a világ még nem látott. Iskolás gyerekek ott hagyták az iskola padot s neki mentek a biztos halálnak. Az édes anya meg büszkén küldte gyermekeit a harcz-térre, „az egyiket odaadta, a másikat nem sirtatta s ment a gyermek, ment előre!” Győzött mindenütt. Dicsőséges utjában nem tartóztathatta vissza semmi a magyart. A híres osztrák sereget porrá törték, — csúffá tették.

Aztán jött a jó barát, az orosz, segíteni az osztrákok. Megverték. Letették a fegyvert. De jó az Isten. Végtelenül igazságos. Visszakapja most a kölcsönt az orosz. Pusztulnak kint idegen országban, bent meg kiűtött a forradalom. Ez csak Isten keze. Ugy is áldja vagy verje őket az Isten, a mint megérdemlik.

Ujra itt van márczius 15-ike! E napon jussanak eszünkbe azok a nagy férfiak és névtelen hősök, kik a szabadságért küzdöttek, érte meghaltak. Legyen emlékek áldott, vitézségük meg legyen minden magyar embernek példányképe; szeressük hazánkat úgy, mint ők szerették, s ha kell tudjunk érette küzdeni, meghalni úgy, mint ők. Istenünk s akkor győzni fog a magyar s rabok többé nem leszünk!

Dr. R. M.

## Városi közgyűlés.

Gyulafehérvári sz. kir. város képviselő testülete folyó 1905. év márczius hava 2-án d. u. 3 órakor tartotta rendes tavaszi közgyűlését a képviselőtestületi tagok nagy érdeklődése mellett.

Elnöklő polgármester a közgyűlést megnyitván üdvözlö az egybegyűlt képviselőtestületi tagokat és előterjeszti évi jelentését, mely munkáért a közgyűlés a polgármesternek jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Az 1904. évi gyámpénztári számadásokról, nemkülömben a közmunka számadásairól, a közpénztár és tőke alapszámadásairól, a közkórházak s az összes alapok számadásairól tett jelentést a képviselőtestület tudomásul veszi s egyuttal megbizza a városi tanácsot, hogy a számadásokat felsőbb helyen leendő jóváhagyás végett terjessze fel az illetékes hatóságokhoz. Egyuttal a képviselőtestület Fábíán Sándor nagyprépostnak, mint a számvevőbizottság elnökének jegyzőkönyvileg mond köszönetet munkásságáért s erről őt jegyzőkönyvi kivonattal értesíteni fogja. A kir. törvényszék telkére vonatkozólag jelenti polgármester, hogy a megvásárolt telek telekkönyvileg bejegyeztetett s a kincstár tulajdonát képezi. A kir. törv. épület építésével felmerült kölcsönre vonatkozólag a belügyminiszter jóváhagyta a képviselőtestületnek határozatát, mely 80,000 korona kölcsön felvételét határozta el. A város a 80,000 korona kölcsönt a Budapesti magyar általános hitelbanktól veszi 4.9% kamattal. A közvágóhid kölcsönre vonatkozó kötelezvényt, mely 60,000 korona felvételéről szól, a képviselőtestület elfogadta. Ugyancsak a közvágóhid telkére vonatkozó szerződést a képviselőtestület a polgármester indítványára elfogadja. A telket a város a püspöki uradalomtól vásárolta, mely adás-vevési szerződést a kalocsai érsek, mint az erdélyi püspökségnek főhatósága elfogadta.

A fogyasztási adónemekre vonatkozólag a város úgy intézkedett, hogy azt három évre ismét Löw Károlynak adta ki házilag való kezelés végett, mit a képviselőtestület tudomásul vesz s ily irányban hozza meg határozatát. A képviselőtestület az 1905. évi költségvetést tudomásul veszi.

## T Á R C Z A.

### Farsang után.

Irta: Marossy László.

Mélyen tisztelt szerkesztő úr!  
Én megjártam, mondhatom,  
Hat leányom az anyjokkal,  
Itt maradt a nyakamon.  
A farsangnak vége, vége ...!  
Nem biztat már a remény,  
Hamut hintett a fejére  
Fehérvárt sok bús legény.

Az utolsó bál is elmúlt  
Szalmaszálam, hiába!  
Nem is bizom én ezután  
Senki ember fiába.  
Sóvárogva néztem a sok  
Tánczos, bohó ifiút,  
Gondoltam, hogy lányaimnak  
Néhány férj majd csak kijut.

Gyáva népség, csupán tánczolt,  
Nyilatkozni egy se mert,  
Nem kell annak a menyasszony,  
Legyen bármily jól nevelt.

Most már böjt van; nincs kilátás,  
Nem is töröm magamat:  
Szerkesztő úr! penzióba,  
Teszem a hat lányomat.

### A favágó.

— Irta: Rozsonдай Albert. —

Öreg, egy körülbelül ötven éves lehetett Dumitró. Más néven nem ismerték, azt sem tudták hol született, hová való, egész élettörténetéből csak azt tudta a község, a hol lakott, hogy Dumitrónak hívják s fát vágni, vagy helyesebben mondva: fát aprítani jár be a városba és abból él.

Henyélni és részegeskedni senki nem látta, nem kötekedett, nem is igen érintkezett senkivel, szóval olyan magába zárkózott volt. Dolgát rendesen végezte, mások bajával nem törődött. Ha a „felsőbb osztályba” tartozott volna, bizonyosan „különczöt” csináltak volna belőle. Száz és száz mesét — lett légyen az igaz vagy nem — mondtak vagy költöttek volna róla.

Szóval sokat mondtak, sokat tudtak „volna.”

Csakhogy szerencsére, vagy szerencsétlenségére Dumitró csak Dumitró s hozzá szegény favágó maradt.

Ott lakott Sósmezőn a román határszélen. Volt neki egy kis házikója és kis kertje, — nyáron a kertet mívelte, olykor meg el-el tünt egy-két hétre.

Rossz nyelvek azt beszélték, csempészkedni van.

De nem a Dumitró biológiáját akarom leírni, csupán abból egy parányit mondok el e történetben, annyit, mennyi éppen ide tartozik.

A „Nemere” fagyasztó szele erősen süvöltött s Bereczkben, Háromszékvármegye e határorvidéki városkájában — román és székely egyaránt szorosabban húzta magára a zekéjét s nem éppen hizelgő szavakkal illették a feltámadt Nemerét, mely noha nem olyan híres, mint a Szírokkó, Számum avagy mint a Bóra, de a székelyek közt azért mégis eléggé ismert átkozott hideg szél.

Az öreg Dumitró nem sokat törődött az üvöltő, fagyasztó széllel, a fásszinben szorgalmas egyhangúságban aprította fűrészével a fa-hasábokat.

Sapkáját jól a fülére húzta, egyujjú keztyűjét felhúzta kezére s fűrészre zizegett tovább.

Már jó halom aprózott fa volt előtte, midőn a Nemere dühöngve recsegettette meg a deszkákból készült faskamarát.

Az öreg kiment a kamarából s éles szemekkel vizsgálta a hó-felhős eget. Aztán munkájához visszatérve, fogai közt mormogta:

— Most tizenöt éve is így dühöngött. Hej! csak ne dühöngött volna ez az átkozott Nemere, ne hordott volna falmagasságú hófúvásokat az utra, utolértem volna Boricsányt ...

Aztán hirtelen hozzátette: De nem baj, mindennek el jön a maga ideje ...

**Sirolin**

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

jainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után

ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik, A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva: Készítette: Dr. H. E. ... (Szász)

tüdőbetegségeknél, légszervek hurutos bajainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után

ajánlatik. — Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik, A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor.-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva: Készítette: Dr. H. E. ... (Szász)

Földmivelésügyi m. kir. miniszter a városnak az erdősítésért kifejtett buzgalmaért 300 kor. jutalmat adományozott, melyet egy átirat kíséretében küldött meg a városnak, mit a képviselőtestület köszönettel tudomásul vesz.

A várbeli gyógytárnak jelenlegi tulajdonosa egy kérést adott be Alsófehérvármegye alispánjához, melyben kéri, hogy réal jogu gyógytárát a várból a városra a Széchenyi utcába helyezhesse át.

Alispán átirata folytán, a városi orvosoknak bevett véleményére a képviselőtestület úgy határozott, hogy a gyógytárnak a városra való áthelyezését nem tartja szükségesnek, mert a várban okvetetlenül nélkülözhetetlen a gyógytár.

A városi szegényház építésére vonatkozó terveket és költségvetést a képviselőtestület elfogadja s egyúttal a polgármesternek a szegényügy rendezése körül kifejtett buzgalmaért jegyzőkönyvi köszönetet mond.

A volt német várközség bizottságának 1905. évi költségvetését a képviselőtestület jóváhagyta s egy szántóföldnek eladása tárgyában tett előterjesztésre a bizottságnak eljárását helyeslőleg tudomásul veszi.

A hirdetményoszlopokra vonatkozó szabályrendeletet a belügyminiszter kiigazítás végett visszaküldte, mely kiigazítás a miniszter leirata szerint megtörténvén, ismét felterjesztetett végleges jóváhagyás végett.

A városi tisztviselőknek drágasági pótlék megszüntetése tárgyában beadott kérést a képviselőtestület elfogadja s a gazdasági bizottságnak előterjesztése alapján az 1904. évre 15% drágasági pótléknak kiutalását határozta el.

A közigazgatási gyakornok fizetését meg a képviselőtestület a polgármester indítványára 1200 koronára emelte fel.

Brusch Henrik honosítása tárgyában tett előterjesztésre a képviselőtestület nevezettnek a község kötelekébe való felvételét kilátásba helyezte.

Özv. Apoleczán Miklósné kegydíj megszavazásáért egy kérést adott be, mely kérés alapján a képviselőtestület nevezettnek havonként 16 korona kegydíjat szavazott meg.

A közpénztár rovancsolásáról tett jelentést a képviselőtestület tudomásul veszi.

Több tárgy nem lévén elnöklő polgármester a képviselőtestületi tagok eljenzése mellett a közgyűlést bezárta.

Dr. R. M.

## A polgármester évi jelentése.

Polgármesterünk 1904. évre is kiadta a jelentését. Magában foglalja ez rövid, de jellemző vonásokban annak a tevékenységnek képét, a mi a múlt évben a városházán lefolyt.

1. A községi szervezet című rovat szerint

— El bizony Dumitró. Még a világnak is egyszer vége lesz, — szólalt meg a bereczki polgármester, ki egy pillanat óta ott állott a faskamra ajtajában, nézve régi favágóját, milyen kitartással aprítja zizegő fűrészével a fahasábokat apróra.

Az öreg Dumitró meglepettve nézett a szőlóra, aztán hirtelen lekapta sapkáját, köszöntötte a polgármestert.

A polgármester mosolyogva fogadta a köszönet, feltétette az öreggel sapkáját és barátságosan beszélgetni kezdett vele:

— Hát aztán miért keseredett el úgy Dumitró, fázik, hideg van ugy-e? No jöjjön be a konyhába, melegedjen meg egy kicsit, egy pohár pálinkát is adok magának.

— Köszönöm naicseságos polgármester úr, soha sem iszom én pálinkát.

A polgármestert ez a felelet meglepte. Nem is mulasztotta el megkérdezni az okot, hogy miért nem iszik az öreg, holott ő azt hitte, hogy minden paraszt román pálinkázik.

— Nem iszik-e? . . . És mióta? kérdé gyors egymásutánban az öreget.

— Sok ideje már annak . . . lehet úgy tizenöt esztendeje. Utálom is, mint az ördögöt.

— Tizenöt esztendeje! — szól meglepetve a polgármester. — Sok idő. És azóta nem ivott pálinkát soha?

— Nem én naicseságos úr.

Lám egy paraszt, egy egyszerű román paraszt és mennyi önmegtagadás, mily lélekerő lakozik benne, hogy meg tudja állani, hogy pálinkát ne igyék. Ó, ha minden paraszt, minden munkás ilyen volna, mennyi dol-

a képviselőtestületnek a tisztviselőkön kívül 40 választott és 40 virilis tagja volt. Ez utóbbiak között az első az erdélyi püspök 7638, az utolsó Jäger Tamás 436 korona adót fizetett.

A képviselőtestület 2 rendes és 3 rendkívüli gyűlést tartott, melyeknek nevezetesebb határozatait lapunkban mindig közöltük. Azonban itt külön is kiemeljük, hogy ezeken a gyűléseken intézték el 1) a közbiztonság építésének, 2) a törvényszéki palota építésének, 3) a rendőrfelügyelői állás szervezésének, 4) a házak új számításának, 5) a portusi iskola államosításának, 6) a szegényház építésének ügyét.

2. A központi választmánynak 13 tagja volt, a kebeleiből kiküldött összeíró bizottság 1905-re a választók lajstromát elkészítvén, ez ellen felszólamlás nem történt. Van tehát 1905-re 644 választó, kettővel kevesebb, mint 1904-ben volt.

3. A közigazgatás rovata szerint a városnak 14 tanácsi és 7 rendőri tisztviselője volt, a kik összesen 21330 ügyet intézték el, melyekből a rendőrségnek 5531 drb. jutott ki s az árvaszék 1288 és a községi bíróság 1133 drbot intézett el.

4. Gyámság alatt volt 570 gyermek. A gyámoltak követelése az árvapénztáron 193151 kor. s ezzel szemben a fedezet 2078304 kor. tehát a tartalékalapnak van 14153 koronája. A városi árvaházban 20 fiu nyert gondozást, kik közül 4 a helybeli gymnasiumban folytatja tanulmányait.

5. A népmozgalmi statistika szerint összesen 323 gyermek született, tehát 27-el több mint tavaly; fiu 170, leány 153, tehát 17-tel több a fiu mint a leány; a tavaly a fiuk száma 22-vel volt több. Ezek közül a magyar elemhez az idén 82 fiu, 73 leány, a román elemhez 88 fiu és 80 leány, tavaly pedig a magyar elemhez 82 fiu, 68 leány s a román elemhez 77 fiu és 69 leány tartozott. A születések tehát a román elem javára estek. Házasságot kötöttek 67-et s pedig 32 vegyeset és 35 egy vallásut. A tavaly 9-el több házasságot kötöttek, melyekből a mostaninál 3-mal volt kevesebb a vegyes és 11-el több az egy vallású. Ezen utóbbiak közül most aránylag többesik a magyar mint, a román elemre. A vegyes házasságok közül most román elemhez tartozó férfi magyar elemhez tartozó nőt 5-t, s magyar elemhez tartozó férfi román elemhez tartozó nőt 4-et vett/él, tavaly ezek a számok 3 és 9-re rugtak. Valjon, melyik szám előnyösebb a magyarságra nézve, úgy véljük, bajos azt eldönteni. Halálozás 1904-ben 249 történt s pedig 142 férfi és 107 nő. A megelőző évben elhalt 134 férfi és 111 nő, összesen 245. Ezek szerint 1904 kedvezőtlenebb mint 1903 s pedig csakis a férfiakra nézve. Kedvezőtlenebb pedig a magyar elemre nézve és ebben a magyar nőre, mert a míg 1904-ben az általános elhalálozás csak 4-több mint 1903-ban, addig a múlt évben 10-el több magyar elem halt meg, mint a megelőző évben s míg ebből a 10 többletből a férfira csak

gos kézzel lenne több e hazában — villant meg a gondolat a polgármester agyában.

Kíváncsisága egyszerre felébredt és most már az okát is szerette volna tudni Dumitró pálinkautalátának.

— Mi az oka hát Dumitró, hogy maga utálja a pálinkát, míg más emberek utolsó fillérüket is elisszák.

— Hej! Nagy története van annak naicseságos úr! — sohajtott fel az öreg.

A Nemere e pillanatban üvöltve rázta meg a fából készült épületet s havat csapkodott a beszélgetők felé.

A polgármester dideregve rázkódott össze s az öreget melegedni a konyhába hívta. No, meg kíváncsi volt a Dumitró nagy történetére is.

A polgármesterné ismerte Dumitrót s pálinkát nem is adott, hanem ahelyett egy jó darab szalonnát és kenyert vágott melléje, nyomott a „markába.”

Igazi székely asszony volt, ki inkább szeretett gazdasszonykodni, mint a divatot kergetni.

Nem volt sem sós, sem sóltalan a leves nála, mivel ő maga főzött, a cselédet csak mosogatni, sepregetni tartotta.

Nem is evett főtelen húst, sültelen pécsenyét, mert nem volt bakába szerelmes szakácsnéja.

Csak olyan szakácsnékkal szokott az ilyesmi megtörténni.

Aztán a polgármester és neje leültek a konyhában, szembe az öreg Dumitróval és várták, hogy Dumitró mesélje el az ő „nagy történetét.”

Egyszerű emberek, jó székelyek voltak. Nem engedték, hogy a vagyon és „állás” válaszfal legyen közöttük. Régi nemességökre sem hivatkoztak s azért itt nem is szükséges hirdetni a demokráciát.

(Vége köv.)

kettő, addig a nőre 8 esik. Még mindig nagy a gyermekhalálozás, 249 közül 1—15 éves gyermek elhalt 117 azaz 47 százalék. A születési többlet a halálozáshoz képest most 74, megelőző évben csak 51. A magyarságra nézve ezek a számok most 35 és a megelőző évben 47, látható tehát, hogy a születés és halálozás viszonyyszáma a magyarságra nézve most rosszabb mint a megelőző évben volt, ellenben a románságra nézve (1904-ben 39, 1903-ban csak 11) jobb.

6. A közegészség ügyet a városban a katonai orvosokon kívül öt orvos és 10 bába szolgáltat; fogorvos volt kettő s a három gyógytárban kilenczet szolgálták ki a közönséget. Beoltattak 393 gyermeket. A három kórházat 508 beteg 14139 nap alatt használta. Fertőző betegség 78 esetben volt. A jelentés a gyermekek halandóságát a silány anyagi helyzetnek tulajdonítja, mi ha így van, szorgos kötelessége atársadalomnak és hatóságnak valvetve gyorsan segíteni a dolgon. Egészen egyetértünk a jelentéssel, hogy az alantabb fekvő utcákról a még fennálló pocsolyák az utcák rendezése által eltávolíttassanak, de hogy minő intézkedés tételét utcák és udvarok tisztántartására nézve, ezt a jelentésben nem olvastuk, pedig ez is a közegészségügynek igen fontos tényezője.

7. Tanügy. Övökoteles gyermek vol 453 (60-nal kevesebb az előző évinél), mindennapi tanköteles 1077 (30-czal több az előző évinél), ismétlő tanköteles 369 (13-mal több a m. é.-nél), iparos- és kereskedő tanonc 276 (24-gyel kevesebb a m. é.-nél). Összesen 2175 (41-gyel kev. a m. é.-nél). Az 1446 mindennapi és ismétlő tanköteles közül magyar elem 780, román elem 666, A városban levő két óvodába összesen csak 62 gyermek jár s közülök 46 a magyarsághoz és 16 a románsághoz tartozik. (Megelőző évben 34 magyar, 19 román). Szörnyű kevés ez a létszám s bizonyos, hogy itt annyi gyermek nem azért nem jár óvodába, mert szülői gondozás alatt áll, mint a mennyit a jelentés kimutat, hanem azért, mert nálunk nem csupán óvodára, hanem inkább gyermekmenhelyre van szükség. A mindennapi tankötelesek számára a város területén hat magyar és négy román népiskola áll fenn, közülök kettő állami, a többi felekezeti. Az ismétlő tankötelesek részére fennáll egy népiskola, egy polgári leányiskola, egy ipariskola és egy gymnasium. A 2175 tanköteles közül nem jár iskolába 745, kik közül 391 övökoteles. Az ipariskolába 262 tanonc iratkozott be, kik közül 146 magyar. A város ezen iskolára 4086 koronát költött. A polgári fiu iskolának felállítására felétlenül szükséges.

8. A honvédelmi ügyből csak azt akarjuk megemlíteni, hogy a város területén 159 állításköteles ifju volt; közülök 9 önkéntesen belépett és 122 sorozó bizottság elé állított s besoroztatott az önkéntesekkel együtt 32 ifju. Meggondolni való nagyon kevés perczent!

9. Rendőri ügyek. 501 kihágási esetet bíralt el a rendőrség. Legtöbb ezek között az erdő-, mező és népiskolai törvény alapján hozott ítélet. A városból eltolonczoltak vagy kiutasítottak 110 egyént, 38-czal többet az előző évinél, A bejelentett cselédek száma 967, a külföldi útlelvel ajánlásának száma most 25-ről 61-re az állandóan itt tartózkodó idegenek száma 62-ről 80-ra emelkedett, ellenben a szállodák idegeneinek száma 3767-re csökkent. Az 1904 évi folyamán 312 drb. állattal kevesebbet vágtak le közfogyasztásra, mint 1903-ban. A szarvasmarha kivétel az előző évhez képest sokkal nagyobb, a sertés- kivétel pedig sokkal kisebb volt; az előbbi a takarmányhiány, az utóbbit a sertésvész miatt elrendelt állatforgalmi korlátozás okozta. Nem olvastunk a jelentésben arról, hogy mi történik a városban nagymértékben csatangelő idegen koldulókkal, azokkal a csalókkal, a kik a rendőrség koldulási engedélyt másoktól ellopva, járják be a várost, azokkal a falusiakkal, kik egyes utcákat piszkaikkal járhatlanokká és egyes kapualjakat szemétdombbá tesznek?

(Folytatás köv.)

## UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1905. márczius 9.

— **Kinevezés.** A közoktatásügyi miniszter Nehéz Jánost Alsó-Fehérvármegye tanfelügyelőjévé nevezte ki.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hautzné-Kneitner Gizella csucsai óvodnőt a nagyenyedi óvához helyezte át.

— **Halálozás.** Deutsch Manó gyulafehérvári takarékpénztári vezértilkárt és nejét ismet súlyos csapás érte. Meghalt Feldmann Gyuláné, született

Steinhart Hermina, a budapesti jó nevű tanszergyáros neje, a ki Deutsch Manóné testvére. Azt írtuk, hogy „ismét” s ez azt jelenti, hogy nem rég temette el anyját is. A temetése nagy részvét mellett folyt le. Mint a lapokból olvastuk, a fővárosi előkelő társadalomban közkedveltségnek örvendett.

— **Hagyomány az E. M. K. E-nek.** E hó negyedikén Nagyenyeden 60 éves korában Diódváraljai Miksa Zsuzsanna, Miksa Imre felvinczi országgyűlési képviselőnek néneje meghalt. Vagyonából az E. M. K. E.-nek 16000 koronát hagyományozott. Temetésére az E. M. K. E. Bartók György dr., Hóry Béla, Sándor József, Nagy Károly és Szekula Ákos tagokból álló küldöttség által koszorút küldött.

— **Felhívás Magyarország összes Márczius 15-iki bizottságaihoz.** Az ország időrendileg első és legrégebbi Márczius 15-iki Állandó Bizottsága, a kolozsvári, mely már egy Szabadság-szoborra 13.483 K. 56 f. készpénzzel rendelkezik, tisztelettel felkéri az ország összes Márczius 15-iki Bizottságait, Káoszínóit stb., hogy ünnepélyeiket megfelelő belépti-díj mellett rendezni s a tiszta jövedelmet a kolozsvári Szabadság-szobor javára juttatni szíveskedjenek. E szobor egyszersmind a nemzet-egység, Erdélynek Magyarországgal való elválhatatlan Unio-ja megörökítését is fogja kifejezni. Az összegeket úgy hírlapilag, mint külön köszönettel fogja nyugtatni az elnökség. A Márczius 15-iki Bizottságok és ünnepélyek számbavétele végett, kéri a kolozsvári Bizottság azt is, hogy czimeiket pénzküldemény nélkül is tudatni kegyeskedjenek. Kolozsvár, 1905. február hó 20-án, Sándor József az Emke t. alelnök-főtárá, elnök; Ferenczy Gyula a Mezőgazdasági bank r. t. vezérigazgatója, pénztáros.

— **VII. népszerű előadás.** A Kath. Legényegyesület vasárnap, f. hó 12-én tartja meg VII. népszerű előadását a szokott helyen és időben. Pál Antal főgim. igazgató fog ezuttal előadást tartani s előadását nines miért külön figyelmébe ajánljuk a közönségnek, mert még mindnyájunknak élénken emlékében él a tavalyi évben tartott szellemes, lebilincselő, érdekes előadása s így ez alkalommal csak azt kívánjuk jelezni, hogy a magyar nép rokonairól fog beszélni s előadását vetített képekkel fogja még közvetlenebbé tenni. A műsor külömben a következő: 1. A magyar nép rokonairól előadást tart Pál Antal főgim. igazgató. 2. Bekvartélyozás. Monolog, írta: Herczeg Ferencz, előadja: Vincze Ilona. 3. Fűty-kuplé. Előadják: Szekál Mihály és Szilágyi József.

— **Körjegyzőválasztás.** Örményszékesen február hó 28-ikán volt a körjegyzőválasztás. Tizenegy pályázó közül három jelöltetett. Megválasztatott Biró Lajos nagylaki jegyző.

— **Értesítés.** Dr. Cserni Béla f. hó 7-én elutazott Zomborba, hogy mint a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségi régészeti szakmegbízott ott a Bács-Bodrogi megyei Történelmi Társulat múzeumában működjen. Távollétének ideje alatt a helybeli múzeum gondozásával megbízott Barts Márton tanító. A múzeum nyitva van: Minden szombaton d. u. 3—5-ig, kivéve azon szombatnapokat, mikor csúnya időjárás van.

— **Haláleset.** Hillinger Lajos polgártársunkat nagy veszteség érte, a mennyiben f. hó 5-én hön szeretett hitvesét a polgárság nagy részvéte mellett, örök nyugalomra kísérte. Béke hamvainak!

— **Szemléltetőképek** czim alatt a Gyulafehérvári Hírlap mult számában leirta valaki, hogy egyik belvárosi iskolán egy tisztességes név alá akasztófát s reá egy kapálódzó ember alakot másoltak s az iskola ezt a másolást, a gyermek erkölcsi és izlésbeli nevelése érdekében jónak látja már több hét óta a saját falán tűrni. Konstatáljuk, hogy ez a mázolás még ma is amaz iskola falán diszeleg. Jövőben az iskolát meg is fogjuk nevezni.

— **Tüzoltó estély.** Fényesen sikerült műsoros estélyt rendezett az önk. tüzoltó egylet folyó hó 2-án. Mondhatnók talán, hogy a tüzoltó estély volt a farsangnak a legszebb és legjobban sikerült mulatsága. Ott láttuk az egész város intelligenciáját, az iparos osztályt s tüzoltókat családjaikkal együtt. Hagyományos szokás e városban, hogy a tüzoltókat semmibe sem veszik. Ren-

dezhetett bármit, a közönség nem törődött az intézménnyel. Nem mondjuk, hogy roszakaratból, hanem inkább azért, mert azt hitte, hogy a tüzoltók nem produkálhatnak semmi különöset sem. Most azonban megmutatták, hogy igen is tudnak dolgozni, sikert is tudnak elérni, s puklikumot is tudnak összehozni, még pedig fényest. Meg is tett a parancsnokság mindent, hogy az estélyt fényessé tegye. A szereplők megválasztása is garantíát nyújtott arra, hogy egy élvezetes estélyben fog részesülni a közönség. Igazán csakis örömünknek adhatunk kifejezést, a mikor látjuk, hogy kezdi a közönség belátni az intézménynek létjogosultságát, s megjelenésével fényessé tette a mulatságot. Az estélyt a tüzoltó egyletnek jól szervezett zenekara nyitotta meg nagytiszést keltve a puklikum között. Majd Bochdánovits Flóra kisasszony magyar népdalokat adott elő czimbalmon, czigányzene kíséret mellett. Magyaros érzéssel előadott s temperamentumos játékában élvezettel gyönyörködött a puklikum. Ezután Dr. Roska Miklós szavalata következett. Jól ismeri őt a közönség, hiszen sokszor volt már alkalma szavalataiban gyönyörködni. Ez alkalommal is megmutatta tehetségét s a szavallatot figyelmes tanulmányozásra valló ügyes kidolgozással s nagy hatással adta elő. A szavallat után következett az estélynek legszebb pontja: Risznér Ödönné úrnőnek művészi játéka. Szinte csodálkozik az ember, hogy lehet olyan mesésen játszani. Kedves megjelenése és művészi játéka nagy mértékben biztosította a közönség tetszését s réndkívül sok tapsot aratott játékaival a kedves művésznő. Nagyon ohajtanók, ha mentől többször felépne, mert játékaival biztosítva van bármely műsornak sikere. Ezután Dr. László Jenő hegedült, zongorán kísérté Bányay József. Mindketten nagyon ügyesen oldották meg feladatukat, jó összejátszással és előadással kötötték le a közönség figyelmét. Majd Bihari Béla lépett az emelvényre s igazi magyar érzéssel előadott s remek iskolázott hangjával nagy hatást ért el a közönség között. Sok szép magyar nótát hallottunk már tőle, de olyan jó kedvvel s temperamentumosan még soha sem énekelt, mit a tüzoltó mulatságon. Az estélyt a tüzoltó egyletnek zenekara fejezte be. Programm után táncz következett s jó későig vig hangulatban együtt volt a közönség. Örvendünk, hogy ilyen jól sikerült mulatságot rendezett a tüzoltó egylet s megmutatta, hogy ő is tud sikereket elérni. Csak bátran előre!!

— **Egyszerre haltak meg.** Egy román házaspár névszerint Lázár Trifon bérés és a felesége együtt feküsznek a ravatalon. A férj 65, a nő szintén 65 éves korában halt meg. A férfi meghalt f. hó 5-én d. e. 7 órakor, a nő f. hó 5-én d. e. 9 órakor.

— **Kneisel hegedűművész** f. hó 6-án tartotta meg hangversenyét kevés, de válogatott közönség előtt a Vigadó nagy termében. Ritka műelvezetben részesítette hallgatóit; bámulatos technikájával bűvös hangokat csalt ki a száraz fadarabból: sir, nevet, tombol a hegedű kezében, amint épen ő akarja s a hang mégis mindig finom, tiszta marad, érdessé soha sem lesz, még akkor sem, mikor a legekzaltaltabb érzéseket fejezi ki a húrokon. Programjából kiemeljük Beethoven Hegedű-hangversenyét, Ernst Airs Hongrois-ját, Sarasate Czigányéletét, Páganini, Mózes áriáját, mint a melyekkel legnagyobb hatást keltett. — Stefanescu operaének adott elő közbe-közbe egy-egy áriát, iskolázott, kellemes lírikus tenor hangon. Úgy az ének, mint a hegedű számokat Munteán V. kísérte ügyes megfelelő zongora játékkal.

— **Mükedvelői előadás.** A helybeli mükedvelők folyó hó 5-én (vasárnap) este úgy erkölcsileg, mint anyagilag szépen sikerült mükedvelői előadást rendeztek, mely alkalommal színre került Lukácsy Sándor 3 felvonásos népszínműve „A vereshaju.”

E derék tagokból álló mükedvelő társulat évek hosszú sora óta lankadatlan buzgalommal dolgozik s nem csekély része van abban, hogy a városközönsége a színművészet iránt különösen az utóbbi időben fokozottabb mérvben érdeklődik. S a színművészet iránt ma már azok is érdeklődnek, kik csak komédiásokat láttak még a közelmultban is Thalia papjaiban, a magyar kultura igazi terjesztőiben.

Bár zsufolt ház előtt játsztak derék mükedvelőink, mindazonáltal nem mulaszthatom el ama megjegyzés koczkatatását, hogy nagyon sokan hiányoztak azok közül, kiknek nem lett volna szabad távol maradniok az előadástól s a kiket szívesebben láttunk volna a derék mükedvelőinket pártoló közönség soraiban.

A mükedvelők által eddig elért eredmények kellő garanciát nyújtottak a közönségnek arra nézve, hogy egy élvezetes estét fognak tölteni azok, kik az előadás alkalmával megjelennek.

És akik abban a hiszemben mentek az előadásra, azok valóban nem is csalódtak. Kitünő alakítás, ügyes összhangzatos játék, jó szereptudás jellemezték ez alkalommal is az előadást. De midőn együttesen elismeréssel adózunk a szereplőknek játékukért, nem mulaszthatjuk el névleg is felemlíteni őket, de különösen azokat, kik igazi hatást értek el.

A czimszerepet (Szilaj Kata, vereshajú) Welman Malvin játszta a tőle már megszokott ügyességgel és elelenséggel. Bozsó Mátyásnéban meg ez alkalommal is jó drámai erőt fedeztünk fel, ki megkapó ügyességgel oldotta meg az anya (özv. Sajgóné) nem könnyű szerepét. De dícséret illeti Laczkó Sándornét (Boglár Ágnes) is, ki megsértett női büszkeségeért állandó harcztban minden túlzásnélkül domborította ki. Wellmann Miczi (Zsófi) meglepte a közönséget a szüleit szerető és szerelmes kis leány szerepében; teljes érzéssel játszotta mindvégig szerepét. Szemes Borcsa szerepében Pasku Angella tűnt ki, a ki egy dalt is elzengett kellemesen csengő hangjával.

Itt meg kell jegyeznünk, hogy az előbbi szereplők énekeiből egy hangot sem hallott a közönség, mivel a zenekiséret elnyomta teljesen az éneket. Avatatlan kezek zenekisérete miatt bosszankodott a közönség s jövőre ajánljuk a czigányoknak, hogy ne okvetetlenkedjenek, ne feledkezzenek meg arról, hogy ily alkalommal nem kell erősen játszani.

A női szereplők közül még jól játszottak: Kovács Albertné, Hoffmann Gyuláné, a kettős szerepében Theil Gyuláné, és Kovács Irmuska.

A férfi szereplők közt legelső sorban Grósz Ármint illeti az elismerés, ki ugyszólva lelke a mükedvelőknek. Eleget mondanánk akkor is róla, ha csak azt írnök, hogy játéka nem szorul dícséretre. De nem sikerült csak el fölötte, mert egy igazi tehetséggel, egy valóban a világot jelentő deszkákra termett mükedvelővel van dolgunk, ki oly természetes, minden hatást vadászó mesterkéléstől ment játékkal lepte meg a közönséget s tartotta mindvégig derűtségben Veréb Jankó szerepében, hogy biz' nagyon sok színész büszke lehetne az ily sikerre. Utánna Laczkó Sándor (Sajgó András) tűnt ki. Régi tag, jó játékos, ritka ügyességgel és érzéssel játszott s a multban elért sikereit ez alkalommal csak szaporította. Kósa Imre (Ferkó) sem maradt hátra s igyekezett megfelelni szerepének. Ugyszintén Belánszky Sándor (Kenczy Mihály) alakította jól a házasodni akaró éltes férfit, míg fia (Bálint) szerepét Náder János oldotta meg sikerrel. Jól játsztak még Kis István, Hoffmann Gyula, Ulrich György, Kirilla György, Pasku János és Landgraf Mihály.

Szóval minden egyes szereplő igyekezettel, jóakarattal párosult tehetséggel oldotta meg feladatát s egy kellemes est szerzéseért zajos tapsokkal honorálta őket a szépszámú közönség.

Reméljük, hogy a jövőben is lesz részünk gyönyörködni a mükedvelők — gyakorlott színészeknek is dícséretére váló — játékában.

#### Referens.

— **Halálos baleset.** Vizaknán a sóbányában nagy szerencsétlenség történt f. hó 1-jén. Mikor az aknából söt huztak fel, egy vizaknai magyar munkás a felszólítás daczára sem állott félre s egy darab só a máhából kiesvén fejét találta. Nyomban meghalt. Neje és több árvája siratja.

— **Levél a szerkesztőhöz.** Mivel meggyőződünk róla, hogy a Gyulafehérvári Hírlap szerkesztősége minden kedvező alkalmat szívesen megragad, hogy a szegényeket lehetőleg támogassa, bátrak vagyunk mi is az ide csatolt gyűjtőívet azon kérelemmel elküldeni, szíveskednék azt becses lapjának legközelebbi számában közzétenni. Ne gondolja a szerkesztő úr és ne gondolják a tisztelt olvasók, hogy mi csak azért akarjuk ezen ívet nyilvánosságra hozni, mintha dícselkedni akarnánk, korántsem. Hanem hálás érzetünk arra készlet, hogy mindazon nemes adakozóknak, akiket ezuttal felkerestünk, forró köszönetünket fejezzük ki azon nyájas készséggel, amellyel minden egyes adományozó filléreit nekünk átadta. Az összegből, amelyet néhány óra alatt gyűjtöttünk, két elhagyatott özvegy asszonynak és árváinak megélhetési módja biztosított és azok a nemes ember-

**FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ**

**AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.**

**LERAKAT: ID. MISSELBACHER J. B. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁRT.**

barátok, akik azt könyöradományokkal lehetőségessé tették, jutalmukat már azon örömben találják meg, melyet a gyámoltalan szegényeknek okoztak, főleg ha meggondoljuk, hogy a szegény embernek megélhetése télen különben is nagy nehézségekkel jár, hát még most, amikor minden élelmi szer annyira megdrágult, hogy még a jobbmódu ember is megérzi az idők nehézségeit. De hála a humanizmusnak, mely mostanában a társadalom minden rétegében általánossá lett, nem hagyják a szegényeket koplalni, a gyámoltalan árvákat és özvegyeket éhen veszni. Ezek a humanisták a fővárosokban ingyenkenyér és ingyentej osztogatása, népkonyhák, a napközi otthonok és hajléktalanok menhelyeinek felállításával és még számos más jótékony intézménnyel gondoskodtak szegényekről; kis városban pedig, ahol ilyen intézmények létesítése lehetetlen, esetről-esetre könyöradományokkal kell a nyomornak závárt tolni. Városunkban pedig minden alkalommal találkoznak nemsszívűek, akik, mint mi is tegnap tapasztaltuk, szíves készséggel hozzájárulnak a szegények nyomorának enyhítéséhez. Amidőn ezeknek részünkről is hálás köszönetünket fejezzük ki, maradunk a szerkesztő urnak alázatos szolgálai Gyulafehérvárt, 1905. márczius 5. Ausspitz Adél, Kohn Aranka.

A gyűjtőiven a következő adakozók szerepelnek: Dr. Mayer Ödön 5 kor., Dr. Náthán Bernát és ifj. Baruch Mórné 2—2 kor., Weisz Adolf, Ungár Béla, Grün M. Lipót, Fröhlich Gyula, Dahinten Viktor, Dávid Gábor, Baruch Jenőné, Mendel Manóné, Deutsch Adolfné, Dr. Fried A., Dr. Gál Béla, Jonász Gyuláné, Knopf Regina, Lobstein Izidorné, Deutsch Adolf, Weisz Henrikné, Leopold Izsákné, Glück Rudolfné, Demény Henrik 1—1 korona, Weil Henrikné 1 kor. 60 fill., Körner Regina 80 fillér, Klärman, Moreno, Rozner, Körner Józsefné, Weisz Bernátné, Löbl Mórné, Friedmanné, Schuller Lajosné, N. N., N. N. 60—60 fillér, Lobstein Sámuel, Schlesinger Hermann, N. N., Wolf Mór, Fuchs Nándor, Klein Józsefné, Fischer Rózia, Duldner Józsefné, Engel Miksáné, Halász Ödönné, Zellerné, N. N., Gelb Fülöpné, Jonász Lajosné 40—40 fillér, N. N. 20 fillér. N. N. 10 fillér.

— **Hegyszék lesz,** de nem nálunk, a hol a szőlő megéri, hanem a hol nagyon ritkán szokott a szőlő megérni, Kolozsvárt. Ott kifizeti magát és nálunk nem? Érdekes, hogy nálunk állítólag azért nem alakulhat még a hegyszék, mert nem minden birtokos egyezik bele, ott pedig szótöbbséggel mondták ki a megalakulást és a kisebbség bele kellett, hogy nyugodjék a határozatba.

— **Száj és körömfájás.** A napokban a belvárosi kisdudóvoda előtt vezettek el egy tehenet, melyen ezen veszedelmes betegség a lehető legnagyobb mértékben volt kifejlődve. Azt mondták, hogy az állatorvosnál voltak vele. Ugy rémlik előtünk, hogy a ragadós betegséget ily mértékben bíró állatot talán még sem lehet a város utcáin hordozni ide-oda.

— **Szováta és Rév.** A szovátaifürdőt nálunk is sokan ismerik, mert az utóbbi időben városunkból is sokan keresték fel részint szórakozás, részint betegségük gyógyítása kedvéért. Az utóbbi szempontból főleg a „Mogyoróstor” vált nevezetessé. És ime, éppen ezt a tavat fenyegeti veszedelem. Valamely, még ismeretlen, geológiai változás miatt a tó a tél folyamán sülédésnek indult és ma már csak részben van meg. — Rév a Tátrában fekszik és a Zichy grófok tulajdona. Nevezetessége a csepkőbarlang, mely sok látogatót vonzott magához. Ezt is veszedelem fenyegeti, mert belga vállalkozók akarják megvenni s a mint ismeretes, a spekuláció nem sokat törődik a közönség érdekeivel.

— **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán-féle kenőcs, melyről számosan, még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak. Így: Gróf Auersperg, Hippoliti bárónő, Daun Kapy Karolina grófnő, Györffy gróf, Markovits báró, Keglevich gróf, lovag Weilenhüller József, Nyáry Kálmán gróf stb. kik mind azt írják, hogy e páratlan szer régi köszvényes és csuzos bajukra pár napi használat után gyógyulást hozott. E kiváló kenőcs üvege 2 korona, Zoltán Béla gyógyszer-tárában Budapesten, Szabadságtér.

— **Az új tizkoronás bankók** Az új tizkoronás bankjegyek kibocsátását és a régiek beváltását február 25-én megkezdették. Az új bankó olyan színű mint a régi, de a réginél nagyobb t. i. 13 1/2 czm. hosszú és 8 czm. széles. A régi bankó angyal-alakjai helyett az új bankókon köralakú kivágásokban gyerekfejek láthatók. A régi tiz koronásokkal 1907. február 28-ig lehet fizetni.

— **Felülfizetések.** A tüzoltó estély alkalmából adakoztak és felülfizetek: Dókus Ernő 25 k., Novák Ferencz 20 k., Dr. Mayer Ödön, Dr. Téri Ödön, Löw

Károly, Deutsh Adolf 15—15 k. Ávéd Jákó, Bogdanovits Sándor, Czirlea János, Fröhlich Gyula, Fábian Gyula, Jakabfi Albertné, Jónás Adolf, Majláth Ferencz, Náthán Bernát, Pál Antal, Szigethi István, Dr. Ujvárossy Miklós 10—10 k. Nemes Sámuel 6 k., Sárdy Miklós, Szabadi Károly, Vajda Lajos, Löw Emil, Löw József 5—5 k., Horváth Mihály, Dr. Szöcs Ákos 4—4 k., Zomora Dániel, Urbán Gyula, 3—3 k., Krizsevski Géza, Dr. Velican Kamil, 2 k. 40 f.—2 k. 40 f., Rass Károly, Szöcs Dániel, Dr. Friedmán Gyula, Mezei Illyés, Haas Vilmos, Friedsam György, Dr. Felszeghy Lajos, Volez Henrik, Weisz Henrik, özv. Benedekné, özv. Muresánné, Mendel 2—2 k. Kárpiss János, Bartalis József, Totoján Akim, Dr. Deutsh Mór, Vincze Albert, Jirászek Ferencz, Erdélyi Gyula, Friedmán Mór 1—1 k., Dr. Balogh Zsigmond 1 k. 60 f., Nemes Ferencz, Váci Zsigmond, Székál Mihály 1 k. 20 f.—1 k. 20 f., Labud József 60 f., Schuster Albert 40 f., Szilágyi József 10 f., Bruekmán Sámuel 2 k.

— **A T. Hölgyközönségnek.** Földes Kelemen gyógyszerész szépitő szereiről általánosan ismeretes, hogy a Margit-Créme nemcsak tisztítja, puhává és bársonysimává teszi az arcot, hanem fehéríti, frissíti, fiatalítja. Erősítő és enyhítő alkatrészekből lévén összetéve, mint higienikus szer is jó szolgálatot tesz. Hölgyeink kedvelik, mert teljesen ártalmatlan és zsírmentes. A Margit-Créme hatását növeli a Margit-Szappan. Azok a hölgyek, akik rizsport használnak, nagyon dicsérik. A Margit Hölgyport, az arcot szárazon tartja, a naptól, széltől megvédi. Ezen kiváló toilette cikkek kaphatók a gyógytárakban. Postán küldi Földes gyógyszerész Arad.

— **A tüzoltók köszönete.** Az önkéntes tüzoltó egyesület parancsnoksága ezuton is hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, kik a védnökséget elfogadni szívesek voltak s megjelenésükkel az estély sikerét előmozdították. Együttal köszönetét fejezi ki a szereplőknek, kik fáradságot nem ismerő munkásságukkal nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az egyesület mulatsága iránt az érdeklődést felköltsék. Végre köszönetet mond Haas Vilmos vendéglősnek, ki a termet, fűtést, világítást — tekintve a humanus czélt teljesen ingyen adta.

— **A gyulafehérvári műkedvelők** által 1905. márczius hó 5-én rendezett színelőadással egybekötött tánczestélyen felülfizetek: Dókus Ernő (Budapest) 20 kor. Dr. Felszeghy Lajos 10 kor. Keresztes Árpád (Hatszég) 4 kor. Rass Károly 1 kor. Schuster Albert 2 kor. Fuhrmann Alfréd 1 kor. N. N. 1 kor. Labud József 60 fill. Vermes János 50 fill. összesen 40 korona 10 fillér — Fogadják hálás köszönetünket. — A gyulafehérvári műkedvelők.

— **Magyar ipar Bulgariában.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara köztudomásra hozza, hogy N. Savidis burgasi (Bulgaria) kereskedelmi ügynök, akinek czége az ottani piacon már 10 év óta áll fenn, vállalkozni óhajtat arra, hogy magyarországi ipari termékeket helyezzen el a burgasi piacon. A czég megbízhatóságát a burgasi osztrák magyar konzulatusi ügynökség a legmelegebben ajánlja, mely okból az alólírott kamara az N. Savidis czéget a budapesti kereskedelmi összeköttetésben álló hazai érdekeltek figyelmébe ajánlja.

— **Mi a tüdőcsucshurut?** Midőn a tuberkuloset gyógyíthatatlan betegségnek tartották, ezen borzasztó szó kiejtését mellőzni kívánták és tüdőcsucshuruttal helyettesítették. Ma, a midőn a tuberkulose gyógyíthatása be van bizonyítva, nem szükséges az önámítás. Mint felette eredményes szer a tuberkulose ellen az orvosok által a klimatikai kurával egyetemben a „Sirolin” használtatik. Ezen fontos syrup már számtalan mellbetegnek gyógyulást, de legalább javulást hozott.

— **A legújabb kertészeti kézikönyv az 1905. évre „Mühle tanácsadója a kertmívelésben.”** A legjobb kertészeti kézikönyv magyar és német kiadásban, különösen a magyarországi viszonyokhoz alkalmazva magyar nyelven. Különös értékkel bír kertbirtokosok és mezőgazdákra nézve, mivel mindazt tartalmazza, mit egy kertbirtokosnak, mint a kertésznek egyaránt s mindenkinek előtt tudnia kell, hogy kertjeiket eredményesen ápolhassák. Ezen esinos kiviteli, 170 oldal terjedelmű kézikönyv külön elárusítva nem lesz, csakis a temesvári Mühle Vilmos kertműipari czég vevői kapják ezt megrendeléseikhez ingyenes mellékletként bérmentesen csatolva. Minden kertbirtokos érdekében ajánljuk e művet.

— **Vasuti kedvezmény az Omke közgyűlésére.** Hogy az Omke közgyűlésére a tagoknak minél nagyobb számban való részvételét megkönnyítse, az Egyesülés vasuti menetdíjkedvezményeket eszközölt ki. E kedvezmények szerint az Omke közgyűlésére felutazó vidéki tagjainak harulról Budapestre, valamint a vissza-

utazásra, a következő menetdíjkedvezményekben részesülnek: Az államvasutak és a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút magyar vonalain egy II. osztályra váltott jegy jogosít az I. osztályu utazásra; egy III. osztályra váltott jegy jogosít a II. osztályu utazásra; egy fél II. osztályu jegy jogosít a III. osztályu utazásra. A cs. kir. szab. déli vaspálya-társaság magyar vonalain egy II. osztályu Budapestre váltott jegy jogosít a Budapestre és onnan való visszautazásra a III. osztályon; egy I. osztályi Budapestre váltott jegy jogosít a Budapestre és onnan való visszautazásra a II. osztályon. Az utasok egy a magyar államvasutakon, valamint a kassa-oderbergi és a déli vasuton a gyorsvonatokat is használhatják. A kedvezményes jegyek váltásához szükséges igazolványokat az Országos magyar kereskedelmi egyesülés központi irodája (Budapest V. Széchenyi u. 1. sz.) szolgáltatja ki az egyesülés jelentkező vidéki tagjainak márcz. 10-től kezdve. A központi iroda megfelelő számú igazolványokat bocsát a vidéki kerületek vezetőségeinek is rendelkezésére, hogy a tagok, valamint a kereskedelmi társulatok és kamarák közgyűlési delegáltjai ott is kivehessék igazolványaikat. A vidéki titkárságoktól az igazolványokat márczius 12-től kezdődőleg lehet kivenni. Az Omke közgyűlése 1905. márczius 26-án vasárnap d. e. 10 órakor Budapesten, a budapesti áru- és érték-tőzsde helyiségeiben fog megtartatni.

— **Fontos Amerikába utazóknak.** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába szülő útlevelek most már Brémán át is érvényesek, ha az illető útas egy Brémennel szülő hajójegy birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthonról 20 koronát előre Brémennel előlegnek beküldenie, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jóegészségű és munkaképes munkások, akik az amerikai rendeltetési helyig szülő vasuti jegyet kifizették és azonkívül még 56 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebozsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok czímeit. Szembetegek vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérért dolgoznak, Amerikából vissza-utasittatnak. Ratiborban, valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Bremenben hajóra felszáll, előre láthatólag Amerikában bebozsátást nyer.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

## Nyilttér.

Mindazon barátoknak és ismerősöknek, kik szeretett és felejtethetetlen nőm szül. Moldovan Józefa gyászos elhalálózása alkalmával meleg részvétet tanúsítottak irántam, fájdalomtelt hálás szívvel ezuton fejezem ki forró köszönetemet.

Gyulafehérvár, 1905. márczius hó 8.

A számos rokonság nevében  
Hillinger Lajos.

**Foulard-selyem** 65 krtól egészen 3 frt. 70 kr.-ig méterenként blouzek és ruháknak. Portomentesen és megvámolva házhoz szállítva. Dus mintaválaszték postafordultával.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Szám 9767—904. bánya.

## Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint bányabíró-ság közzé teszi, hogy Grossman Filip bécsi czég végrehajtást vezetőnek Képes Ferenczné szül. Pálffy Berta végrehajtást szenvedő elleni ügyében 1000 korona és járulékaik iránt a visszaverést elrendelte.

Az árverési feltételek a következők:

I. Visszárverés tárgyát képezi:

Képes Ferencz igazgató által képviselt karnai Szt. Simon Haba bányatársulat nevében álló a btkv. IV. k. I. R. 104. lapján bejegyzett, de az 1904. évi június hó 16-iki árverésen Képes Ferenczné szül. Pálffy Berta abrudbányai lakos által megvett Haba bánya (la Haba) Zsurka Vena, Kuranda Kenft, Zsompi bánya és Simon Feld védnevű bányatelkek, ezek segédárnai és összes tartozékaik.

II. A visszárverés határidejéül 1905. évi márczius hó 28-ik napján d. e. 10 órája tüzetik ki Karna községben a községi házába, s az ezen határrnapon az irt ingatlanok a kikiáltási áron alól is előző árverési vevő veszélyére a legtöbbet ígérőnek elfognak adatni.

III. Kikiáltási ár 2200 korona becsár.

IV. Az árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át vagyis 220 kor. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött árverező biztos kezéhez letenni, vagy annak birói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni, mert különben árverésre bocsátatni nem fognak. — A bánatpénz a vételár utolsó részletébe fog beszámíttatni.

V. A vételár 2 egyenlő részletben fizetendő a gyulafehérvári kir. adóhivatalhoz, és pedig az első részlet 30 nap alatt, a második részlet 45 nap alatt az árverés hatánapjától számítva s a vételár részletei után vevő 6% kamatot köteles fizetni.

VI. Az elárverezett ingatlanok birtokába vevő az árverés jogerő jutása idején lép, s ettől kezdve őt illetik annak hasznai, de viselni is köteles annak terheit, a vásári illetékekkel együtt, a tulajdonjog azonban javára csak a vételár teljes befizetése esetén fog bekebeleztetni.

VII. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, bármelyik hitelező, vagy végrehajtást szenvedett kérelmére az általa megvásárolt ingatlan újabb becsü. nélkül egyetlen határidő kitűzése mellett a becsáron alól is újabb árverés útján a legtöbbet ígérőnek a vevő veszélyére és költségére el fog adatni, felelős lévén az általa ígért árért és minden kárért, a többire pedig igényt nem tarthat.

VIII. Az árverési hirdetmény a „Budapesti közlönyben” s a Gyulafehérvárt megjelenő „Gyulafehérvári Hírlap”-ban háromszor közzé teendő.

IX. Az árverési feltételek ezen bíróság irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, a jelzalogos hitelezőkről pedig ezen bíróság telekkönyvi hatóságnál szerezhető felvilágosítás.

X. A mennyiben jelzalogos hitelezők beleegyeznek ezeknek követelése a vételárba betudható, s azokat vevő a vételár erejéig a bíróság utalványozása szerint átválalni köteles.

XI. Az árverés Korna község előljárosága irodájában fog megtartatni.

XII. Felhívatnak mindazok, kik habár külön értesítést nem is vettek, magokat a nyilvánkönyvbe bejegyzés által az eladandó ingatlanokra jelzalogi jogot nyerteknek vélik, hogy azt az eladásig annál bizonyosabban bejelentésük, mivel ebben esetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha a vételár felosztása az ő hírok nélkül fog megtörténni, s ha e miatt a mennyire a vételár kimeřitetnék, kifognak záratni.

Végül felhívatnak mindazon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén, vagy ennek közelében laknak, hogy jogaiknak a vételár felosztása alkalmával megóvása végett ezen bíróság székhelyén megbízottat rendeljenek, s az eladás előtt azoknak nevét és lakását bejelentésük, mivel ellenesetben azok részére, kik ezen bejelentést elmulasztják az ő veszélyekre és költségekre hivatalból fog képviselő neveztetni, kinek kezéhez a további kézbesítések eszközöltetni fognak.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabírósnak 1904. évi szeptember hó 26-ik napján tartott üléséből.

Buzás Iván, s. k.  
t. jegyző.

Nemes Sámuel s. k.  
t. elnök.

Sz. 764—1905. telekkönyvi.

### Árverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy a gyulafehérvári takarékpénztár r. társaság végrehajtónak Zudor Jakab alvinczi lakos végrehajtást szenvedő ellen 2951 korona tökéketelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az alvinczi 1854 számú telekjegyzőkönyvben A 1, 2, 3. rdz. alatti ingatlanokra összesen 2881 korona becsárban az árverést elrendelte, és hogy a fenn mejelölt ingatlanok 1905. évi április hó 3-ik napján d. e. 9 órakor Alvincz községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Az árverezni szándékozők tartoznak az ingatlanok

kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban, avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t. cz. 170. §. értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Gyulafehérvárt, 1905. évi február hó 28-ik napján.

A kivonat hitelességét igazolja

Bohuczky János kir. telekvi kiadó.

### Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételi kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitűnő hírnevű

### „Nagyszebeni földhitelintézet”

részeről

ingatlan jelzalog kölcsönök  
„Kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésembe legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kimelő eljárással szolgálatára legyek.

Bármennyi felvilágosítással, útbaigazítással készségesen díjmentesen szolgálok.

Különösen előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai véglegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközlítő csabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmü jelzalogkölesont pénzüzetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt veszítő és minden esetben akár eredményes, akár nem terhesen költséges.

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányáügynökség.  
Gombos Benő Kolozsvár, malom-u. 16. sz.

### Nyavalyatörés.

Ki nyavalyatörés, göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szabd. Hattú gyógyszerár által Majna Frankfurt.

### Egy ügyes varróleány

kerestetik

a ki jól varrni, szépen himezni

és magyarul helyesen írni tud.

Ajánlkozők jelentkezzenek

Békési Mihály

kárpitos és diszítónél Gyulafehérvárt.

Legjobb  
szépitőszér!

Hölgyek  
részsére  
nélkülözhe-  
tetlen!

### A NŐI SZÉPSÉG

elérésére, tökéletesítésére és fentartására

legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ótmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható

Ezen világhírű arczkenőcs eltávolít szep-lőt, májfoltot, pattanást, mit-eszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arczot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy 2 kor.

Margit hólgyppor (3 féle színben) 1.20 k.

Margit szappan 70 fill. Margit fogpép (Zahnpasta) 1 k., Margit arczvíz 1 kor.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Gyulafehérváron: Fröhlich Gyula, Storfer Leó gyógyszerárakban és Góth Gyula illatszerárakban.

Csodás,  
gyors és  
biztos hatásu.

Törv. védve.

Óvakodjunk  
utánzatoktól!



UJ!

COOK & JOHNSON

amer. szabadalmazott tyukszemgyűrűje.

A jelenkor legjobb és legbiztosabb szere, nagyszerű hatással és azonnal csillapítja a fájdalmat. — Kapható Ausztria és Magyarország minden gyógyszerárában. — 1 darab borítékban 20 fillér, 6 darab kartonban 1 korona, postai küldés esetén 20 fillérrel több. — Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszerár Budapest, VI., Király-utca 12. — Központi raktár Magyarország-Ausztria részére: „A szamaritánushoz”, Grác.

Védjegy: „Horgony”.

### A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult háziszér, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknél bedöröslöképpen használva.

Figyelmeztetés. • Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter orv. gyógyszerár elátozott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerár Budapest.

Richter gyógyszerár az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstr. 5. neu. Mindennapi széküldés.

## Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek Aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A magyar kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynökségénél  
BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

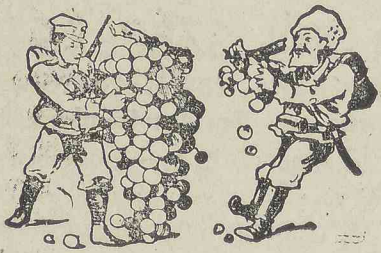
Képviselő: Wessel Leó Kolozsvárt.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

# Brassói PORTLAND-CZEMENT-gyár

BRASSÓBAN.

Itt helyben kapható id. Misselbacher J. B. cégnél.



Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

**Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telep.**

Tulajdonos:

**CASPARI FRIGYES** Medgyes, Nagy-küküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Óh jaj!



**Megfojt ez az átkozott köhögés.**

**Köhögés, rekedtség és elnyálkásódás ellen gyors és biztos hatásuk**

**Egger mellpasztillái,**

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

**Próbadoboz 50 fillér.**

Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR“ GYÓGYSZERTÁR**

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!



**Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyított!**

Kapható Gyulafehérvárt: **Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leó** gyógyszerházakban.  
Nagy-Enyeden: **Kovács U. József, Papp János** gyógyszerházakban

**Szélhajtó görcscsillapító**

**Bibergeil-cseppek.**

Egy étvágy csináló és az emésztést előmozdító házszer.

1 üveg ára 1 korona.

Kevesebb mint 2 üveg (Utánvét 2.50 K.) postán nem küldetnek. Megrendelhető.

**Bittner Gyula** gyógyszerésznél.  
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

**Bérbeadó Vendéglő.**

**Zalatnán,** a régóta fennálló jóhírnevű és általánosan látogatott

**Kolozsváry Nándor-féle vendéglő,**

melyben több szoba, nagy táncsterem, nyári mulatóhely, kerthelyiség és jól gondozott tekepályák, kitűnő pinczék stb. vannak — **bérbeadó.**

A bérleti idő f. 1905. május 16-án kezdődik.

**Vendéglő helyiségeimet tartalmazó házastelkem örök áron is eladó.**

Értekezhetni Zalatnán a tulajdonossal.

**Menetjegyek**  
**Amerikába**

Belga királyi postahajók a **Red Star vonalon.**

Indulás minden szombaton

**Antwerpenből** közvetlenül **New-Yorkba**  
és havonta kétszer **Antwerpenből Canadába.**

Első osztályú új gőzhajók, gyors menet, jó ellátás. Felvilágosítást díjmentesen és bérmentve ad **Red Star Line, Bécs, Wiedener Gürtel 20.**

**Ujdonság!**

Még eddig nem létezett

**Ujdonság!**



**EGÉSZSÉGI SZIVARKA HÜVELY**

a legjobb világárú, mely a betegségek elhárítását vagy származását megakadályozza, mert a munka között a kéz által érintetlen marad.

**PROGRESS Egészségi Szivarka Hüvely**

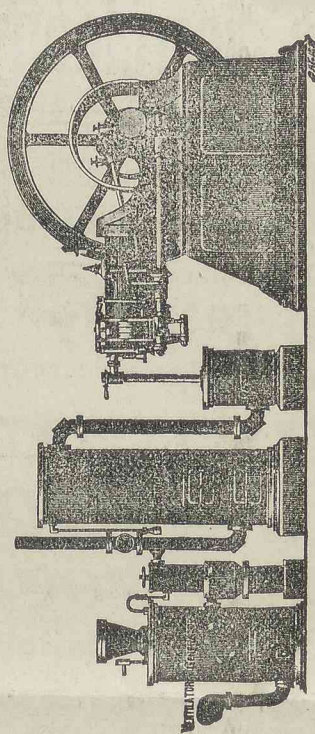
önműködő módon a gép által teljesen elkészül, varratik, nyomatik, szopókával ellátatik és a nicotint felszívó gyapottal készen kerül ki a gépből.

**PROGRESS egészségi Szivarka Hüvely**

a legjobb papírból készül, mely nem alszik el, enyhén füstöl és nicotinmentes.

Főraktár Gyulafehérvár részére:

**Özv. Jakabffy Albertné** cégnél.

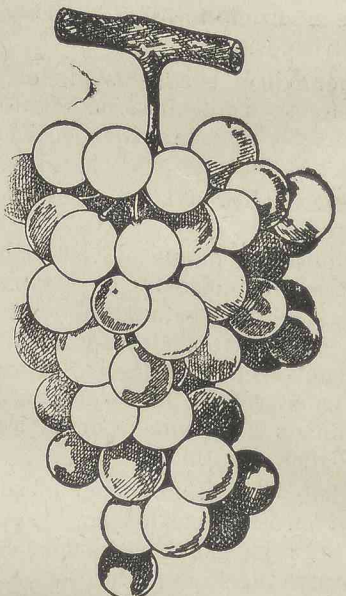


**Eredeti OSERS és BAUER motorok**  
**BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.**

Motorgyár és vasöntő: Bécs.  
Benzin- és petroleum-motorok és locomobílok, szivó-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemi költséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

**„Milleniumtelep“ Nagyősz.**

Legolcsóbb árak!



Legolcsóbb árak!

**Szép és tartós szőlője**

csak annak lesz, a ki **ingyen** kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, a mely szőlőiskola a Halmi segélyrel és állami felügyelet mellett létesült.

Hirdetések jutányos árban felvételnek e lap kiadóhivatalában.

**Iszákosság nincs többé!**

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból.

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.



A Cozapor többet ér, mint a világ minden szobesze a tartozkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az iszákosságot a szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok-sok ezer férfit a szegény és becsatlenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Képviselőink, kik szerünket raktáron tartják és kik bárkinek díjmentesen egy könyvet adnak a következők: **Storfer Leó** gyógyszerész úr.

Minden kérdést, próbát és könyvet illetőleg, Gyulafehérváron kívül lakók egyenesen Londonban intézzék.

INGYEN PRÓBA 85. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek. (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

**COZA INSTITUTE**

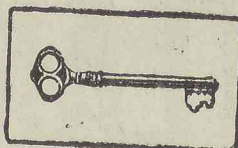
(Dept. 85.)

**62., Chancery Lane, London, Anglie.**

**SCHICHT-SZAPPAN.**

„Szarvas“ vagy „Kulcs“

**jegygyel.**



Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

**MINDENÜTT KAPHATÓ!**